

BESCHIKKING VAN DE PRESIDENT VAN HET HOF

29 januari 1997 *

In zaak C-393/96 P(R),

J. Antonissen, landbouwondernemer, wonende te Giethem (Nederland), vertegenwoordigd door **E. H. Pijnacker Hordijk**, advocaat te Amsterdam, en **T. P. J. van Oers**, advocaat te 's-Gravenhage, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ten kantore van **L. Frieden**, advocaat aldaar, Avenue Guillaume 62,

requirant,

betreffende hogere voorziening tegen de beschikking van de president van het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen van 29 november 1996 in zaak T-179/96 R (Antonissen/Raad en Commissie, Jurispr. 1996, blz. II-1641), strekkende tot vernietiging van die beschikking en tot terugverwijzing van de zaak naar het Gerecht,

andere partijen bij de procedure:

Raad van de Europese Unie, vertegenwoordigd door **G. Houttuin**, **A.-M. Colaert** en **J.-P. Hix**, leden van zijn juridische dienst, als gemachtigden, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij **B. Eynard**, directeur van de directie juridische zaken van de Europese Investeringsbank, Boulevard Konrad Adenauer 100,

* Procestaal: Nederlands.

en

Commissie van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur T. van Rijn als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij C. Gómez de la Cruz, lid van haar juridische dienst, Centre Wagner, Kirchberg,

geeft

DE PRESIDENT VAN HET HOF,

advocaat-generaal G. Tesauro gehoord,

de navolgende

Beschikking

- 1 Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Hof op 5 december 1996, heeft requirant overeenkomstig artikel 50, tweede alinea, van 's-Hofs Statuut-EG hogere voorziening ingesteld tegen de beschikking van de president van het Gerecht van eerste aanleg van 29 november 1996 in zaak T-179/96 R (Antonissen/Raad en Commissie, Jurispr. 1996, blz. II-1641, hierna: „bestreden beschikking”), houdende afwijzing van zijn verzoek om de Europese Gemeenschap te veroordelen tot betaling bij wijze van voorschot van een bedrag van 258 565,38 HFL, vermeerderd met 5 % rente vanaf 1 september 1996, alsmede van een bedrag van 20 000 HFL per jaar voor de periode vanaf de datum van indiening van het verzoek in kort geding tot aan de datum waarop het Gerecht uitspraak doet in de hoofdzaak, en om iedere andere door de president nuttig te achten maatregel te gelasten.

Feiten en procesverloop

- 2 De aan het geding ten grondslag liggende feiten worden in de bestreden beschikking uiteengezet als volgt:

„1. Verzoeker, J. Antonissen, is de schoonzoon en erfopvolger van A. A. Herbrink, gevestigd te Giethem (Nederland). Herbrink was een SLOM-producent (SLOM is het letterwoord voor Staking van de Levering van melk en zuivelprodukten en Omschakeling van het Melkveebestand) die op grond van een niet-leveringsverbintenis ingevolge verordening (EEG) nr. 1078/77 van de Raad van 17 mei 1977 tot invoering van een stelsel van premies voor het niet in de handel brengen van melk en zuivelprodukten en voor de omschakeling van het melkveebestand (PB 1977, L 131, blz. 1; hierna: ‚verordening nr. 1078/77’), zoals later gewijzigd, in de periode van 17 mei 1979 tot 17 mei 1984 geen melk of zuivelprodukten in de handel had gebracht.

2. Toen Herbrink, na afloop van zijn SLOM-overeenkomst, op grond van de toen zojuist in werking getreden verordening (EEG) nr. 857/84 van de Raad van 31 maart 1984 houdende algemene voorschriften voor de toepassing van de in artikel 5 quater van verordening (EEG) nr. 804/68 bedoelde heffing in de sector melk en zuivelprodukten (PB 1984, L 90, blz. 13; hierna: ‚verordening nr. 857/84’), voor 1984 een specifieke referentiehoeveelheid of ‚melkquotum’ aanvraag, werd deze aanvraag door de Nederlandse autoriteiten afgewezen met als motivering, dat hij in het referentiejaar 1983 geen melk had geproduceerd.

3. Herbrink heeft destijds tegen deze afwijzende beslissing beroep ingesteld. De behandeling van dit beroep werd door de bevoegde nationale rechter, het College van Beroep voor het Bedrijfsleven, aangehouden totdat het Hof uitspraak zou hebben gedaan over de geldigheid van verordening nr. 857/84, waarin niet was voorzien in een referentiehoeveelheid voor producenten die een niet-leveringsverbintenis waren aangegaan. Het Hof heeft zijn arrest gewezen op 28 april 1988 (zaak 120/86, Mulder, Jurispr. 1988, blz. 2321).

4. Na de uitspraak van dat arrest maakte Herbrink in 1988 zijn nieuw bedrijf, dat hij inmiddels had gepacht, gereed voor hervatting van de melkproduktie. In juni 1989 diende Herbrink bij de nationale autoriteiten een verzoek in tot toekenning van een specifieke referentiehoeveelheid. Ongeveer tegelijkertijd startte hij de melkproduktie op dit nieuwe bedrijf ondanks het feit dat hij geen melkquotum had gekregen.

5. Bij besluit van 2 februari 1990 werd Herbrinks quotumaanvraag door de nationale autoriteiten afgewezen. Op basis van artikel 3 bis, lid 1, van verordening (EEG) nr. 1546/88 van de Commissie van 3 juni 1988 tot vaststelling van de nadere voorschriften voor de toepassing van de bij artikel 5 quater van verordening (EEG) nr. 804/68 ingestelde extra heffing (PB 1988, L 139, blz. 12; hierna: 'verordening nr. 1546/88'), stelden de nationale autoriteiten zich op het standpunt, dat Herbrink niet voor een specifieke referentiehoeveelheid in aanmerking kwam, omdat als voorwaarde voor de toekenning van een dergelijke referentiehoeveelheid aan een SLOM-producent gold, dat de aanvrager nog geheel of gedeeltelijk over zijn oorspronkelijke SLOM-bedrijf beschikt. Herbrink voldeed evenwel niet aan deze voorwaarde.

6. Herbrink heeft tegen deze afwijzende beslissing wederom beroep ingesteld bij het College van Beroep voor het Bedrijfsleven. Dit heeft het Hof een aantal prejudiciële vragen gesteld, inter alia met betrekking tot het vereiste voortvloeiend uit, onder meer, artikel 3 bis, lid 1, van verordening nr. 1546/88 op grond waarvan een SLOM-producent ter verkrijging van een specifieke referentiehoeveelheid moet aantonen, dat hij nog steeds geheel of gedeeltelijk hetzelfde bedrijf exploiteert als bij de goedkeuring van de aanvraag om toekenning van de SLOM-premie.

7. In zijn arrest van 27 januari 1994 (zaak C-98/91, Herbrink, Jurispr. 1994, blz. I-223) heeft het Hof de betrokken gemeenschapsbepaling niet ongeldig verklaard. Volgens het Hof, verzet deze bepaling zich er niet tegen, dat een SLOM-producent ook na het einde van zijn pacht in aanmerking komt voor een specifieke referentiehoeveelheid, indien hij voornemens is de melkproduktie voort te zetten.

8. In het vervolg van de nationale procedure voor het College van Beroep voor het Bedrijfsleven hebben de nationale autoriteiten vastgehouden aan een strikte uitleg van de voorwaarden voor toekenning van een specifieke referentiehoeveelheid en hebben zij geen gebruik gemaakt van de in artikel 7, lid 4, van verordening nr. 857/84 voorziene mogelijkheid. Op grond daarvan betoogden zij, dat Herbrink niet in aanmerking kwam voor een specifieke referentiehoeveelheid.

9. Deze redenering van de nationale autoriteiten is door het College van Beroep voor het Bedrijfsleven gevolgd. In zijn uitspraak van 14 mei 1996 heeft het beroep van Herbrink verworpen. Daar tegen de beslissing van het College van Beroep voor het Bedrijfsleven geen rechtsmiddelen openstaan, is het besluit van 2 februari 1990 waarbij aan Herbrink een specifieke referentiehoeveelheid werd geweigerd, hiermee definitief geworden.

10. Wegens deze beslissing is voor de melk die op Herbrinks bedrijf na afloop van zijn SLOM-overeenkomst is geproduceerd, extra heffing (in Nederland superheffing genoemd) verschuldigd. Deze superheffing dient te worden voldaan aan de melkfabriek waaraan de melk is geleverd.

11. Sedert 1988 exploiteerde Herbrink zijn bedrijf in samenwerking met verzoeker in de vorm van een maatschap. Na het overlijden van Herbrink in 1995 is het bedrijf door verzoeker alleen voortgezet. De melkfabriek Salland, waaraan Herbrink, de maatschap Herbrink-Antonissen en verzoeker vanaf medio 1989 melk hebben geleverd, liet evenwel weten, dat zij op korte termijn zou overgaan tot invordering van de superheffing, verschuldigd vanaf het melkjaar 1989/1990.

12. Op 25 juli 1996 ontving verzoeker een brief van de melkfabriek Salland waaruit voortvloeit dat verzoeker haar een bedrag van 258 565,38 HFL aan superheffing is verschuldigd. Verzoeker werd een termijn tot 31 augustus 1996 gegund om dit bedrag te voldoen. Tevens maakt de melkfabriek over het verschuldigde bedrag aanspraak op de wettelijke rente, die vanaf 1 juli 1996 5 % bedraagt. Bij brief van

30 oktober 1996 heeft de melkfabriek verzoeker aangekondigd, dat zij de vordering in handen van een deurwaarder zou stellen indien het verschuldigde bedrag niet op uiterlijk 1 december 1996 is voldaan.

13. Verzoeker acht zich onmogelijk in staat het verschuldigde bedrag te voldoen en vreest dat de melkfabriek niet bereid is om aan zijn bijzondere omstandigheden tegemoet te komen door kwijtschelding dan wel uitstel van betaling van de verschuldigde bedragen te verlenen.”

- 3 Bij op 11 november 1996 ter griffie van het Gerecht neergelegd verzoekschrift heeft requirant veroordeling van de Gemeenschap gevorderd tot vergoeding van de schade welke hij heeft geleden en in de toekomst nog dreigt te lijden ten gevolge van het feit dat aan hem, respectievelijk aan zijn rechtsvoorganger, sedert de beëindiging van de door Herbrink aangegane niet-leveringsverbintenis een representatieve referentiehoeveelheid is geweigerd. Hij heeft voorts betaling gevorderd van, in de eerste plaats, het bedrag van de door hem, respectievelijk de maatschap waarvan hij deel uitmaakte, verschuldigde superheffing voor de na ommekomst van de niet-leveringsverbintenis geproduceerde melk, te weten een bedrag van 258 565,38 HFL, vermeerderd met de rente welke over dat bedrag verschuldigd, in de tweede plaats, het bedrag dat voortvloeit uit de toepassing van verordening (EEG) nr. 2187/93 van de Raad van 22 juli 1993 inzake het vergoedingsvoorstel aan bepaalde producenten van melk of zuivelprodukten die hun activiteit tijdelijk niet hebben kunnen uitoefenen (PB 1993, L 196, blz. 6), over de perioden na ommekomst van de niet-leveringsverbintenis waarin requirant, respectievelijk diens rechtsvoorganger, geen melk heeft geproduceerd, te weten een bedrag van 58 695 HFL, vermeerderd met de verschuldigde rente, alsmede, in de derde plaats, het bedrag van de kosten van de aanschaf van een vervangende referentiehoeveelheid gelijk aan de referentiehoeveelheid waarop requirant aanspraak zou hebben kunnen maken indien hij thans nog over het oorspronkelijke bedrijf van Herbrink had beschikt, te weten een bedrag van 180 322,20 HFL.
- 4 Bij op dezelfde datum ter griffie van het Gerecht ingeschreven afzonderlijke akte heeft requirant krachtens artikel 186 EG-Verdrag verzocht, dat de Gemeenschap, bij wijze van voorschot, wordt veroordeeld tot betaling aan requirant van een bedrag van 258 565,38 HFL, vermeerderd met 5 % rente vanaf 1 september 1996, ter voldoening van het bedrag dat requirant aan superheffing verschuldigd zou zijn

aan de melkfabriek Salland BV. Requirant heeft voorts verzocht, dat de Gemeenschap wordt veroordeeld tot betaling aan hem van een bedrag van 20 000 HFL per jaar vanaf de datum van indiening van het verzoekschrift in kort geding tot de datum waarop het Gerecht van eerste aanleg in de hoofdzaak arrest zal wijzen, alsmede dat iedere andere door de president van het Gerecht nuttig te achten maatregel wordt gelast.

De bestreden beschikking

- 5 Bij de bestreden beschikking is het verzoek in kort geding afgewezen.
- 6 Na onderzoek van de argumenten van partijen betreffende het voorlopig karakter van de gevraagde maatregelen, wordt er in de bestreden beschikking om te beginnen aan herinnerd, dat de in de artikelen 185 en 186 EG-Verdrag bedoelde maatregelen alleen tot doel kunnen hebben, tijdens de procedure voor het Hof of het Gerecht de belangen van een der partijen in het geding te beschermen teneinde het arrest in de hoofdzaak zijn nuttige werking niet te ontnemen, en dat zij derhalve niet vooruit mogen lopen op de beslissing ten gronde (r. o. 29).
- 7 In casu zouden de in het verzoek in kort geding gevorderde maatregelen overeenkomen met een deel van de in het beroep in de hoofdzaak gevraagde maatregelen. „De vaststelling van aansprakelijkheid en van de daaruit voortvloeiende gevolgen kan evenwel niet op een *fumus boni iuris* worden gebaseerd, maar moet op een definitieve beoordeling van de feiten en de aangevoerde middelen berusten en vergt derhalve een procedure waarin de eerbiediging van het recht van verweer van alle partijen wordt gewaarborgd” (r. o. 30).
- 8 Het verzoek in kort geding wordt derhalve op die grond afgewezen, „zonder dat behoeft te worden nagegaan, of de middelen en argumenten die verzoeker ter rechtvaardiging van de gevraagde voorlopige maatregel heeft aangevoerd, gegrond lijken” (r. o. 31).

- 9 In het kader van de onderhavige hogere voorziening vordert requirant nietigverklaring van de bestreden beschikking met terugverwijzing van de zaak naar het Gerecht, alsmede veroordeling van de Raad en de Commissie in de kosten.

Argumenten van partijen

- 10 Ter ondersteuning van zijn hogere voorziening voert requirant vier middelen aan.
- 11 In zijn eerste middel beroept requirant zich op schending van artikel 186 van het Verdrag en van het motiveringsbeginsel.
- 12 In dit verband bestrijdt hij de motivering van de bestreden beschikking, volgens welke één van de gevraagde voorlopige maatregelen (betaling, bij wijze van voorschot, van een bedrag van 258 565,38 HFL, vermeerderd met rente) precies zou overeenstemmen met een van de onderdelen van de vordering in de hoofdzaak, terwijl de andere (betaling van een bedrag van 20 000 HFL per jaar tot de dag van uitspraak van het arrest in de hoofdzaak) een geanticipeerde vergoeding van toekomstige en onzekere schade zou zijn, zodat het hier niet zou gaan om voorlopige maatregelen in de zin van artikel 186 van het Verdrag.
- 13 Volgens requirant vordert hij met de eerste, bij wijze van voorschot gevorderde, voorlopige maatregel slechts een gedeelte van de in de hoofdzaak gevorderde schadevergoeding. Het bedrag van 20 000 HFL per jaar zou niet kunnen worden gezien als een geanticipeerde vergoeding, maar zou uitsluitend tot doel hebben, de huur van een melkquotum mogelijk te maken tot de uitspraak van het arrest in de hoofdzaak.

- 14 Verweerders betogen dat, gelijk de rechter in kort geding terecht heeft geoordeeld, het bedrag van 258 565,38 HFL overeenstemt met een bepaald deel van de in de hoofdzaak gevorderde vergoeding, en dat het bedrag van 20 000 HFL per jaar niets anders is dan een vooruitbetaling van schadevergoeding, terwijl nog niet vaststaat dat requirant over de door hem te produceren hoeveelheid melk een superheffing verschuldigd zal zijn.
- 15 Met zijn tweede middel betoogt requirant, dat artikel 186 van het Verdrag is geschonden of onjuist is toegepast, doordat volgens de bestreden beschikking de gevraagde maatregelen als zodanig slechts op basis van een definitieve beoordeling van de feiten en aangevoerde middelen kunnen worden getroffen, zodat zij moeten worden geweigerd zonder een beoordeling van de door requirant ter rechtvaardiging van zijn verzoek aangevoerde middelen en argumenten.
- 16 Requirant is daarentegen van oordeel, dat rekening had moeten worden gehouden met de door hem in zijn verzoekschrift uiteengezette feiten en omstandigheden op grond waarvan, bij gebreke van voorlopige maatregelen, het arrest in de hoofdzaak voor hem zinledig zou zijn. Zijns inziens is een voorlopige voorziening in de vorm van toekenning (als voorschot) van een deel van de in de hoofdzaak gevorderde schadevergoeding, niet onverenigbaar met de voorwaarden of de aard van de procedure in kort geding. Requirant verwijst in dit verband naar de praktijk die in Nederland meestal zou worden gevolgd.
- 17 Verweerders betogen in hoofdzaak, dat rechtsoverweging 30 van de bestreden beschikking op een juiste redenering berust, en verwijzen naar een beschikking van de president van het Gerecht van 1 februari 1994 (gevoegde zaken T-278/93 R en T-555/93 R, T-280/93 R en T-541/93 R, Jones e. a./Raad en Commissie, Jurispr. 1994, blz. II-11, r. o. 54). Zij voegen hieraan toe, dat hoe dan ook elke *fumus boni iuris* ontbreekt, en beklemtonen ten slotte, dat toekenning van de gevraagde voorlopige maatregelen in feite zou neerkomen op definitieve veroordeling van de Gemeenschap tot betaling van een aanzienlijk deel van de gevorderde schadevergoeding.

- 18 In het kader van het derde middel beroept requirant zich op schending van artikel 186 van het Verdrag, van het motiveringsbeginsel en van het recht van hoor en wederhoor, op grond dat in de bestreden beschikking niet is nagegaan of er mogelijk andere passende voorlopige maatregelen konden worden getroffen teneinde zijn belangen te beschermen.
- 19 Met het vierde middel ten slotte betoogt requirant, dat de bestreden beschikking niet had mogen worden gegeven zonder hem eerst in de gelegenheid te stellen, zijn standpunt mondeling nader toe te lichten, aangezien de opgeworpen vragen nog niet eerder aan de orde zijn geweest. Dit levert zijns inziens schending op van artikel 186 van het Verdrag, van het motiveringsbeginsel en van het recht van hoor en wederhoor.
- 20 Op deze laatste twee middelen antwoorden verweerders, dat dergelijke elementen vallen binnen de beoordelingsmarge waarover de rechter in kort geding beschikt.

Beoordeling

- 21 Het derde en het vierde middel van de hogere voorziening moeten al aanstonds worden verworpen.
- 22 Immers, zowel de vraag of het passend is om andere dan de door requirant uitdrukkelijk gevorderde maatregelen te treffen, als de vraag of partijen in hun mondelinge opmerkingen moeten worden gehoord, vallen binnen de beoordelingsmarge waarover de rechter in kort geding in het kader van het onderzoek van een verzoek in kort geding beschikt.
- 23 In dit verband tonen de weinige door requirant aangevoerde argumenten, die hoofdzakelijk zijn ontleend aan zijn bijzondere situatie en aan het feit dat de door

zijn verzoek opgeworpen rechtsvragen nog niet eerder aan de orde zijn geweest, niet aan, dat de rechter in kort geding, in strijd met artikel 186 van het Verdrag of van het beginsel van hoor en wederhoor, de grenzen van zijn beoordelingsmarge zou hebben overschreden door na te laten, het treffen van andere dan de door requirant uitdrukkelijk gevraagde maatregelen in overweging te nemen, en door partijen niet in hun mondelinge opmerkingen te horen.

- 24 Wat voorts de aan de motivering van de bestreden beschikking ontleende grief betreft moet in de eerste plaats worden opgemerkt, dat het ontbreken van een mondelinge behandeling in de bestreden beschikking wordt gemotiveerd met de overweging, dat de president van het Gerecht van mening was, „dat het dossier alle elementen verstrekt die nodig zijn om uitspraak te doen over het onderhavige verzoek om voorlopige maatregelen, en dat het niet nodig is partijen vooraf in hun mondelinge toelichtingen te horen” (r. o. 17). De aan schending van het motiveringsbeginsel ontleende grief moet op dit punt derhalve worden verworpen.
- 25 Aangaande de redenen die het niet treffen van andere dan de door requirant uitdrukkelijk gevorderde maatregelen rechtvaardigen, kan van de rechter in kort geding niet worden geëist, dat hij uitdrukkelijk antwoordt op alle in de loop van de procedure in kort geding besproken rechtsvragen en feitelijke vragen [beschikking van de president van het Hof van 19 juli 1995, zaak C-149/95 P(R), Commissie/Atlantic Container Line e. a., Jurispr. 1995, blz. I-2165, r. o. 58]. Dit geldt a fortiori voor voorlopige maatregelen die in het verzoek in kort geding niet zijn vermeld. Bijgevolg moet ook dit middel worden verworpen.
- 26 Vervolgens moeten de eerste twee middelen van de hogere voorziening, waarmee de beoordeling in de bestreden beschikking van het voorlopig karakter van de gevorderde maatregelen ter discussie wordt gesteld, gezamenlijk worden onderzocht.
- 27 Om te beginnen moet eraan worden herinnerd, dat volgens vaste rechtspraak voorlopige maatregelen door de rechter in kort geding kunnen worden verleend, indien

vaststaat, dat toekenning ervan op het eerste gezicht feitelijk en rechtens gerechtvaardigd voorkomt (*fumus boni iuris*) en dat zij spoedeisend zijn in die zin, dat het ter voorkoming van ernstige en onherstelbare schade aan de belangen van de verzoeker noodzakelijk is, dat zij reeds vóór de beslissing in de hoofdzaak worden uitgesproken en effect sorteren. Zij moeten bovendien voorlopig zijn in die zin, dat zij niet vooruitlopen op de rechtspunten of feitelijke punten in geding, noch de gevolgen van de later in de hoofdzaak te nemen beslissing bij voorbaat ongedaan maken.

- 28 In het kader van dit algemene onderzoek beschikt de rechter in kort geding over een ruime beoordelingsvrijheid om te bepalen, hoe deze verschillende voorwaarden moeten worden onderzocht. Deze beoordelingsvrijheid moet worden uitgeoefend met inachtneming van de bijzonderheden van elk betrokken geval (zie beschikking Commissie/Atlantic Container Line, reeds aangehaald, r. o. 23).
- 29 In rechtsoverweging 30 van de bestreden beschikking worden de in het kader van het kort geding gevorderde maatregelen gekwalificeerd als „een deel van de in het beroep in de hoofdzaak gevorderde maatregelen — namelijk veroordeling van de Gemeenschap tot betaling van de gevorderde bedragen”.
- 30 Volgens de bestreden beschikking zouden die vorderingen derhalve vooruitlopen op de behandeling van de hoofdzaak en dus een definitieve beoordeling van de feiten en de aangevoerde middelen vereisen, volgens een procedure waarin de eerbiediging van het recht van verweer van alle partijen wordt gewaarborgd.
- 31 In deze redenering is kennelijk noch het gewicht van de door requirant aangevoerde *fumus boni iuris*, noch de grote mate van spoedeisendheid waarop deze zich heeft beroepen, in aanmerking genomen.

- 32 Inzonderheid moet erop worden gewezen, dat een onderzoek van de gegrondheid van de middelen en argumenten die verzoeker ter rechtvaardiging van de voorlopige maatregel had aangevoerd, uitdrukkelijk achterwege is gelaten (r. o. 31).
- 33 Een van de gevraagde maatregelen wordt in de bestreden beschikking aangeduid als „een geanticiperde vergoeding van toekomstige en onzekere schade” (r. o. 30), hetgeen erop duidt dat de rechter in kort geding ervan overtuigd was, dat de voorwaarde inzake de spoedeisendheid niet vervuld was.
- 34 Bij gebreke van iedere andere motivering volstaat deze eenvoudige opmerking evenwel niet om duidelijk en ondubbelzinnig te doen uitkomen, dat de redenering van de rechter in kort geding op een onderzoek van de betrokken omstandigheden berust.
- 35 Uit de bewoordingen van de bestreden beschikking lijkt te kunnen worden opgemaakt, dat een maatregel waarbij (bij wijze van voorschot) een deel van de in de hoofdzaak gevorderde vergoeding wordt toegekend, en die ertoe strekt de belangen van requirant tot de datum van de uitspraak van het arrest in de hoofdzaak te beschermen, zich niet verdraagt met de voorwaarden of de aard van de procedure in kort geding, ongeacht de omstandigheden feitelijk en rechtens van het betrokken geval.
- 36 Een absoluut verbod om een dergelijke maatregel te verkrijgen, ongeacht de betrokken omstandigheden, zou in strijd zijn met het recht op een volledige en doeltreffende rechtsbescherming, dat de justitiabelen aan het gemeenschapsrecht ontlenen. Dat recht houdt onder meer in, dat de voorlopige bescherming van de justitiabelen moet kunnen worden verzekerd, indien deze noodzakelijk is voor de

volle werking van de toekomstige definitieve uitspraak (zie onder meer arresten van 19 juni 1990, zaak C-213/89, *Factortame e. a.*, Jurispr. 1990, blz. I-2433, r. o. 21, en 21 februari 1991, gevoegde zaken C-143/88 en C-92/89, *Zuckerfabrik Süderdithmarschen en Zuckerfabrik Soest*, Jurispr. 1991, blz. I-415, r. o. 16-18, en beschikking van 3 mei 1996, zaak C-399/95 R, *Duitsland/Commissie*, Jurispr. 1996, blz. I-2441, r. o. 46).

- 37 Derhalve kan niet bij voorbaat, op algemene en abstracte wijze, worden uitgesloten dat een betaling bij wijze van voorschot, ook al stemt het bedrag ervan overeen met dat van de vordering in de hoofdzaak, noodzakelijk is om de werking van het arrest in de hoofdzaak te waarborgen en in voorkomend geval, gelet op de betrokken belangen, gerechtvaardigd voorkomt.
- 38 Enkel aan de hand van een onderzoek van de feitelijke omstandigheden, inzonderheid requirants vermogenssituatie, kan onder meer worden beoordeeld, of een betaling bij wijze van voorschot op de datum van uitspraak van het arrest in de hoofdzaak daadwerkelijk zou kunnen worden gerecupereerd.
- 39 De toekenning van een dergelijke maatregel loopt niet noodzakelijkerwijs vooruit op de beslissing in de hoofdzaak, daar de maatregel zijn kracht verliest terstond nadat het eindarrest in de hoofdzaak is uitgesproken.
- 40 Het staat hoe dan ook aan de rechter in kort geding bij wie een dergelijk verzoek is ingediend, het belang dat de verzoeker heeft bij vermijding van een verslechtering van zijn financiële situatie, die tot definitieve beëindiging van zijn activiteiten kan leiden, af te wegen tegen het risico, dat de gevorderde bedragen in geval van verwerping van het beroep in de hoofdzaak niet kunnen worden gerecupereerd.
- 41 Van een maatregel als de onderhavige, die eerder dan andere maatregelen feitelijk tot onomkeerbare gevolgen kan leiden, inzonderheid indien de verzoeker naderhand insolvent raakt, moet uiteraard een restrictief gebruik worden gemaakt. Zij

moet enkel worden toegepast in gevallen waarin de *fumus boni iuris* bijzonder steekhoudend en de spoedeisendheid van de gevorderde maatregelen onbetwistbaar voorkomen. Dit neemt niet weg, dat de beoordeling hiervan moet geschieden aan de hand van de omstandigheden van ieder betrokken geval.

- 42 Wanneer hij alle betrokken omstandigheden in beschouwing heeft genomen ten einde de in geding zijnde belangen tegen elkaar af te wegen en de balans hem lijkt door te slaan ten gunste van toekenning van de gevraagde maatregel, heeft de rechter in kort geding bovendien nog altijd de mogelijkheid, aan die toekenning iedere voorwaarde of zekerheid te verbinden die hij noodzakelijk mocht achten, of de draagwijdte ervan op iedere andere wijze te beperken.
- 43 Derhalve dient de hogere voorziening te worden toegewezen en moet de bestreden beschikking worden nietig verklaard, nu uit de motivering van deze laatste niet blijkt, dat er een beoordeling van het verzoek om voorlopige maatregelen op basis van de betrokken omstandigheden heeft plaatsgevonden.
- 44 Artikel 54, eerste alinea, van 's-Hofs Statuut-EG bepaalt, dat het Hof in geval van gegrondheid van de hogere voorziening de beslissing van het Gerecht vernietigt. Het kan dan zelf de zaak afdoen, wanneer deze in staat van wijzen is, dan wel haar voor afdoening verwijzen naar het Gerecht.
- 45 Daar bovenbedoelde bepaling ook van toepassing is op overeenkomstig artikel 50, tweede alinea, van 's-Hofs Statuut-EG ingestelde hogere voorzieningen, moet de zaak voor afdoening naar het Gerecht worden verwezen.

DE PRESIDENT VAN HET HOF

beschikt:

- 1) De beschikking van de president van het Gerecht van eerste aanleg van 29 november 1996 in zaak T-179/96 R (Antonissen/Raad en Commissie) wordt vernietigd.

- 2) De zaak wordt naar het Gerecht van eerste aanleg verwezen.

- 3) De beslissing omtrent de kosten wordt aangehouden.

Luxemburg, 29 januari 1997.

De griffier

R. Grass

De president

G. C. Rodríguez Iglesias